

وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان

د کډوالو او راستنېدونکو چارو وزارت

ریاست اطلاعات و ارتباط عامه

آمریت ارتباط عامه

بولتن خبری

News Bulletin

6 ثور_ سال 1400

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
4-----	پناهجویان افغان در هند به دلیل «اقامت غیرمجاز» با جریمه سنگینی روبه‌رو شده‌اند « هشت صبح»
6-----	پاپ غرق شدن قایق مهاجران در مدیترانه را شرمساری بزرگ خواند « خبرگزاری شفقنا»
7-----	نارضایتی اکثریت آمریکایی‌ها از عملکرد مهاجرتی بایدن « خبرگزاری فارسی »
9-----	برنامه‌های هلال احمر ترکیه در جهت افزایش انسجام اجتماعی بین مهاجران و مردم محلی « TRT فارسی »
11-----	اثرات منفی کرونا بر زندگی مهاجران افغان در اروپا « خبرگزاری شفقنا»
12-----	روزگار تلخ کودکان مهاجر در لبنان « خبرگزاری کارگر نیوز »

متن کامل اخبار

پناهجویان افغان در هند به دلیل «اقامت غیرمجاز» با جریمه سنگینی روبه‌رو شده‌اند «هشت صبح»

شماری از پناهجویان افغان که برای درخواست پناهنده‌گی به دفتر کمیساریای عالی پناهنده‌گان سازمان ملل متحد در هند مراجعه کرده‌اند، می‌گویند که اکنون با جریمه سنگین «اقامت غیرمجاز» در این کشور روبه‌رو هستند. شماری از پناهجویانی که درخواست‌شان از سوی کشورهای مقصد رد شده است یا هم کسانی که درخواست پناهنده‌گی‌شان را لغو کرده‌اند و اکنون قصد بازگشت به افغانستان را دارند، می‌گویند که از سوی هند به پرداخت ۵۰ هزار کلداری جریمه اقامت غیرمجاز مجبور شده‌اند. آنان شکایت دارند که در حال حاضر با مشکلات اقتصادی زیادی روبه‌رو اند و توان پرداخت این مقدار پول را ندارند. از این رو این پناهجویان از دولت افغانستان می‌خواهند که در این زمینه با کشور هند گفت‌وگو و شرایط بازگشت آبرومندان‌شان به افغانستان را فراهم کند. در همین حال سفارت افغانستان در هند می‌گوید که این مقدار جریمه براساس قانون هند اخذ و بالای همه پناهجویان تطبیق می‌شود. مسوولان در این سفارت اما تاکید دارند که این موضوع را با دولت هند در میان می‌گذارند تا بتوانند این بار سنگین را رفع کنند یا مقدار جریمه‌ها را کاهش دهند. وزارت مهاجرین و عودت‌کننده‌گان نیز تایید می‌کند که مشکلات پناهجویان به این وزارت رسیده است و براساس فرمان رییس جمهور، قرار است یک هیأت برای حل این مشکل عازم هند شود.

برخی از فعالان مدنی و پناهجویان افغان مقیم هند که خواهان بازگشت به افغانستان هستند، می‌گویند که به دلیل اقامت غیرمجاز با جریمه سنگین کشور هند روبه‌رو شده‌اند. این پناهجویان می‌گویند که برای درخواست پناهنده‌گی به دفتر کمیساریای عالی پناهنده‌گان سازمان ملل متحد در هند مراجعه کرده بودند و اکنون بعد از سپری شدن چندین سال، درخواست‌شان پذیرفته نشده است، از این رو قصد دارند که به کشور بازگشت کنند. اجمل، یک تن از پناهجویان است که با ۱۵ عضو خانواده‌اش چهار سال پیش به هند رفته است. او به روزنامه ۸ صبح گفت که به دلیل مشکلات امنیتی افغانستان را ترک کرده و به یکی از کشورهای غربی درخواست پناهنده‌گی داده‌اند. این پناهجوی افغان افزود که پس از سال‌ها انتظار هنوز سرنوشت‌شان معلوم نشده و اکنون که قصد بازگشت به افغانستان را دارند، مجبورند پول هنگفتی را جهت اقامت غیرمجاز به دولت هند پرداخت کنند. به گفته او، مهاجرانی که بیش از میعاد اقامه یا زمان ویزای‌شان در هند مسکن گزیده باشند و دوباره بخواهند خاک این کشور را ترک کنند، دولت هند از هر نفر ۵۰ هزار کلداری جریمه اخذ می‌کند. به این ترتیب فامیل اجمل که ۱۵ نفر عضو دارد، مجبور است ۷۵۰ هزار کلداری هندی را جهت اقامت غیرمجاز به این کشور جریمه پرداخت کند.

از سوی دیگر او خاطرنشان کرد که دفتر کمیساریای عالی پناهنده‌گان سازمان ملل متحد به پناهجویانی که به این کمپ مراجعه می‌کنند، یک کارت مخصوص توزیع می‌کند. این کارت اما به گفته او در هند مدار اعتبار نیست و دارندگان آن حق کار و آموزش را ندارد. او این نهاد را به بی‌توجهی متهم کرد و گفت: «دفتر پناهنده‌گی سازمان ملل متحد بسیار بی‌توجه است. وقتی ثبت نام می‌کند، دو سال بعد مصاحبه می‌گیرد. کارتی که می‌دهد، اعتبار ندارد.» او از حکومت و سفارت افغانستان مقیم هند خواست که به این مشکلات پناهجویان رسیده‌گی و زمینه بازگشت‌شان به افغانستان را تسهیل کنند.

نوید یک تن دیگر از پناهجویان است که با خانواده‌اش در هند زنده گی می‌کند. او نیز به یکی از کشورهای غربی درخواست پناهنده گی داده بود، اما به دلیل مشکلات درخواستش را لغو کرده است. او گفت، زمانی که می‌خواست به افغانستان برگردد، با جریمه سنگین مواجه شده است. نوید بیان کرد که پیش از این جریمه برای اقامت غیرمجاز ده هزار کلدار بود، اما اکنون این رقم به ۵۰ هزار کلدار افزایش یافته است. او که خانواده‌اش پنج عضو دارد، مجبور است برای هر کدام ۵۰ هزار کلدار که مجموع آن ۲۵۰ هزار کلدار می‌شود، به هند به دلیل اقامت غیرمجاز پرداخت کند. این پناهجو خاطرنشان کرد که در شرایط بیکاری آن‌ها، پُره کردن این مقدار پول کاری دشوار است. او نیز از دولت افغانستان خواست که در این راستا به پناهجویان همکاری کند تا آنان بتوانند به کشور برگردند.

نثار احمد شیرزی، فعال مدنی و سیاسی در هند، از این وضعیت انتقاد می‌کند و می‌گوید که سفارت و دولت افغانستان به وضعیت مهاجران مقیم هند توجه ندارند. به گفته آقای شیرزی، پناهجویانی که برای درخواست پناهنده گی به دفتر کمیساریای عالی پناهنده‌گان سازمان ملل متحد در هند مراجعه می‌کنند، مجبورند چندین سال را سپری کنند تا درخواست‌شان مشخص شود. به این ترتیب به گفته او زمان قانونی که در ویزا برای‌شان داده می‌شود، تکمیل شده و پس از آن به گونه غیرقانونی تا معلوم شدن درخواست‌شان در این کشور اقامت اختیار می‌کنند. او گفت: «زمانی که درخواست‌شان رد می‌شود و بخواهند پس به افغانستان برگشت کنند، جریمه می‌شوند. مثلاً کسانی که وقت ویزای‌شان گذشته باشد، ۵۰ هزار کلدار هندی جریمه می‌شوند. قبلاً کم بود، اما حالا تا ۵۰ هزار رسیده است. اگر جریمه را نپردازد، آن پناهجو گرو

می ماند. برای افغان‌ها اجازه کار و امکانات صبحی نیست. کار که نباشد، پول هم نیست. در حالت بی‌سرنوشتی قرار می‌گیرد. وقتی بخواهد به افغانستان برگردد، پول ندارد.»

این فعال مدنی تصریح کرد که علی‌رغم در میان گذاشتن این مشکلات با سفارت و دولت افغانستان، تاکنون کدام اقدامی نشده است. او افزود که دولت افغانستان به شهروندانش «دلسوزی» ندارد و اگر دلسوزی داشته باشد، این مشکل حل خواهد شد. آقای شیرزی خاطرنشان کرد که اگر این مشکل حل شود، تعداد زیادی از افغان‌ها می‌خواهند که به کشور برگردند.

در همین حال سفارت افغانستان در هند تایید می‌کند که افغان‌های مهاجر در آن کشور با مشکلات زیادی دست‌وپنجه نرم می‌کنند. عبدالحق آزاد، مسوول دفتر مطبوعاتی سفارت افغانستان در هند، به روزنامه ۸ صبح گفت که این جریمه براساس قانون هند وضع شده و از تمامی پناهجویان مقیم این کشور اخذ می‌شود. آقای آزاد اما بیان کرد که هند به تازه‌گی مقدار جریمه را افزایش داده است. براساس معلومات وی، پیش از این هند برای اقامت غیرمجاز از یک روز تا ۱۵ روز ۵۰۰ کلدار، از ۱۶ روز تا ۹۰ روز پنج هزار کلدار، از ۹۱ روز تا دو سال ده هزار کلدار و بیش‌تر از آن ۲۰ هزار کلدار اخذ می‌کرد، این رقم اما در حال حاضر به ۵۰ هزار کلدار افزایش یافته است. مسوول مطبوعاتی سفارت افغانستان در هند تصریح کرد که به دلیل شیوع ویروس کرونا در این کشور قرنطین وضع شده است و پس از رفع قرنطین، سفارت افغانستان تلاش خواهد کرد تا این مشکل را حل کند.

در عین حال وزارت امور مهاجرین و عودت‌کننده‌گان نیز تایید می‌کند که شکایت‌هایی را از سوی افغان‌های مقیم هند دریافت کرده است. مرتضی رسولی، رییس بخش حقوق این وزارت، به روزنامه ۸ صبح گفته‌های این پناهجویان را تایید کرد و گفت که رییس جمهور دستور داده تا هیأتی جهت حل این مشکل به هند سفر کند. او اما افزود که به دلیل همه‌گیری ویروس کرونا، این سفر با تأخیر مواجه شده است. آقای رسولی تأکید کرد که در صورت فروکش کردن ویروس کرونا، یک هیأت از سوی این وزارت به هند سفر می‌کند تا این مشکل را حل کند.

گفتنی است که میزان پناهجویان افغان در هند در سال‌های اخیر افزایش یافته است. براساس آمارهای رسمی در حال حاضر بیش از ۱۶ هزار پناهجوی افغان در هند به سر می‌برند. آمارهای غیررسمی اما حکایت بیش‌تر از این دارد. براساس آمارهای غیررسمی، در حال حاضر بیش از ۲۱ هزار افغان در هند زنده‌گی می‌کنند و شماری از آنان به دفتر کمیساریای عالی پناهنده‌گان سازمان ملل متحد در هند مراجعه کرده‌اند تا اقامت کشور سوی را دریافت کنند.

پاپ غرق شدن قایق مهاجران در مدیترانه را شرمساری بزرگ خواند «خبرگزاری شفقنا»

شفقنا افغانستان-پاپ فرانسیس فاجعه اخیر برای مهاجران در آب‌های مدیترانه را یک شرمساری اساسی خواند.

به گزارش سرویس ترجمه شفقنا افغانستان به نقل از رویترز، پاپ غرق شدن قایق مهاجران در مدیترانه و مرگ ۱۳۰ انسان را یک تراژدی کامل و شرمساری بزرگ خواند. این درحالی است که برخی گزارش‌ها فاش

کرده‌اند که کشورهای درگیر در این حادثه هیچ توجهی به درخواست کمک نهادهای امداد رسان در صحنه نکرده‌اند. حدود ۱۰ جسد در سواحل لیبی پیدا شده اما اجساد بقیه مهاجران پیدا نشده است.

پاپ فرانسیس رهبر کاتولیک‌های جهان افزود: من اعتراف می‌کنم که با مرگ این انسان‌ها هر روز احساس درد بیشتری می‌کنم؛ آنها انسان بودند که دو روز تمام درخواست کمک کردند اما کسی به آنها کمک نکرد؛ برادران و خواهران اجازه بدهید امروز روز شرمساری است.

این مهاجران درحالی غرق شده‌اند که یکی از مسئولان مهاجرتی سازمان ملل تأیید کرده درخواست هیچ یک از نهادهای کمک‌رسان در صحنه حادثه از سوی کشورهای همسایه پاسخ داده نشده است.

نارضایتی اکثریت آمریکایی‌ها از عملکرد مهاجرتی بایدن «خبرگزاری فارسی»

به گزارش گروه بین‌الملل خبرگزاری فارس، نتایج یک نظرسنجی که امروز (یکشنبه) منتشر شد نشان داد بیش از نیمی از آمریکایی‌ها از عملکرد «جو بایدن» در ارتباط با افزایش مهاجران از آمریکای مرکزی و بخصوص وضعیت کودکان بدون سرپرست در مرز ایالات متحده با مکزیک رضایت ندارند.

به گزارش وبگاه خبری «هیل»، نظرسنجی «واشنگتن پست/ای‌بی‌سی نیوز» نشان داد ۵۳ درصد پاسخ‌دهندگان گفتند با کاری که بایدن در ارتباط با مدیریت تعداد مهاجران و پناهجویانی که به مرز می‌رسند انجام داده، تا حدی مخالف هستند. در مقابل تنها ۳۷ درصد اعلام رضایت کردند. حدود نیمی از آن‌ها — ۴۴ درصد — هم به شدت با عملکرد وی مخالف بودند.

در عین حال، در بین دو حزب دموکرات و جمهوری خواه تفاوت دیدگاه در این خصوص قابل توجه بود. در حالی که ۶۴ درصد دموکرات ها با عملکرد وی در مرزها موفق بودند، تنها ۱۰ درصد جمهوری خواهان چنین نظری داشتند.

نتایج این نظرسنجی بعد از هفته ها فشار بر دولت بایدن از سوی منتقدان جمهوری خواه که می گویند تغییر سیاست های سختگیرانه مهاجرتی ترامپ از جمله سیاست «در مکزیک بمان» باعث افزایش شمار مهاجران در مرزهای آمریکا شده، منتشر شد است. از سوی دیگر منتقدان چپ می گویند بایدن از وعده های انتخاباتی خود در خصوص کمک به مهاجران ثبت نشده و آزاد کردن کودکان از بازداشتگاه های مرزی دولت آمریکا عقب نشسته است.

این نتایج همچنین در آستانه سخنرانی بایدن در نشست مشترک کنگره منتشر شده که قرار است اواخر این هفته به مناسبت ۱۰۰ روزگی دولت وی که احتمالاً به موضوع مهاجرت هم خواهد پرداخت، ایراد شود.

جو بایدن اخیراً برای اولین بار از زمانی که به عنوان رئیس جمهور برگزیده شد، رکورد بی سابقه پناهجویان در مرز مکزیک و آمریکا را به عنوان «بحران» توصیف کرد و گفت که اوضاع در مرز آمریکا، طرح های وی برای پذیرش پناهجویان بیشتر از سراسر جهان را تضعیف کرده است.

نظرسنجی واشنگتن پست/ای بی سی بین ۱۸ تا ۲۱ آوریل (۲۹ فروردین تا اول اردیبهشت) با شرکت بیش از هزار آمریکایی و حاشیه خطای ۳/۵ درصد انجام شد.

برنامه‌های هلال احمر ترکیه در جهت افزایش انسجام اجتماعی بین مهاجران و مردم محلی « TRT فارسی »

در این نوشته به تشریح خدمات هلال احمر ترکیه برای مهاجران و توضیح موضوع انسجام اجتماعی خواهیم پرداخت.

ترکیه به دلیل موقعیت جغرافیایی خود در مسیر اصلی مهاجرت قرار گرفته و در طول تاریخ همیشه شاهد موج مهاجرت‌های بزرگ و کوچک بوده و از آنها میزبانی کرده است.

در حالی که از یک سو، افزایش بی‌ثباتی‌های سیاسی مداوم در منطقه جغرافیایی که ترکیه در آن واقع شده، سبب افزایش میزان مهاجرت‌ها شده است، از سوی دیگر با افزایش قدرت اقتصادی و ثبات سیاسی، ترکیه تبدیل به یک مرکز جذب مهاجر در منطقه شده است. ترکیه که تا همین اواخر در زمینه مهاجرت به عنوان یک کشور ترانزیتی شناخته می‌شد، اکنون با افزایش قدرت اقتصادی و ثبات به یک کشور هدف شده است.

انسجام به معنی اضمحلال فرهنگی یا ادغام در فرهنگ دیگر نیست. انسجام زمانی اتفاق می‌افتد که جامعه میهمان یعنی مهاجران و جامعه میزبان یعنی مردم محلی بتوانند به شکلی آگاهانه و داوطلبانه، یکدیگر را به طور متقابل درک کنند. انسجام به معنی یک تعامل فعال و داوطلبانه در فعالیت‌های اجتماعی با یک رویکرد مهاجر محور است. در ترکیه هدف اصلی فعالیت‌های انسجام، مجهز کردن فرد مهاجر به دانش و مهارت‌هایی است که بتواند در سایه آنها در کشوری که اسکان داده می‌شود یا هنگام بازگشت به کشور خود، بدون واسطه شخص ثالث، زندگی مستقلی را در همه زمینه‌های اجتماعی به پیش ببرد.

انسجام اجتماعی

برنامه انسجام اجتماعی مرکز جمعیتی هلال احمر ترکیه با شرکت دادن مهاجرین از ملیت‌های مختلف و به ویژه سوریه که با فرار از جنگ داخلی، درگیری، تروریسم و نظایر آن مجبور به مهاجرت اجباری به ترکیه شده‌اند و نیز مردم جامعه میزبان سعی دارد با برنامه‌ریزی فعالیت‌های مختلف از توسعه فرهنگ همزیستی مسالمت‌آمیز جوامع حمایت کند. در این پروژه‌ها و برنامه‌ها که جامعه مهاجر و نیز داوطلبینی از جامعه میزبان در آن شرکت داده می‌شوند، نهادهای مدنی مختلف فعال در این زمینه و نیز سازمان‌ها و نهادهای ذیربط دولتی نیز مشارکت فعالی می‌کنند و بدین ترتیب زمینه توسعه مهارت و پتانسیل نهادهای دولتی و مدنی در این زمینه فراهم شده و به تعداد بیشتری از مهاجرین دسترسی حاصل می‌شود.

"برنامه انسجام اجتماعی" برای تحقق این فعالیت‌ها از چهار برنامه فرعی تشکیل شده است که عبارتند از:

1- توسعه فرهنگ همزیستی مسالمت‌آمیز،

2- داوطلبانه بودن فعالیت‌ها،

3- تقویت جامعه دولتی و مدنی،

4- مشارکت جامعه در فعالیت‌های مختلف و مسئولیت‌پذیری

اصول اساسی

هنگام ارائه فعالیت‌های انسجام اجتماعی، اصول اساسی سازمان صلیب سرخ و هلال احمر جهانی و نیز ارزشهای هلال احمر ترکیه دنبال می‌شود. این اصول و ارزش‌ها را می‌توان در هفت مورد خلاصه کرد:

1- احترام به ارزش‌های ذینفعان: احترام به تفاوت‌های فرهنگی، ارزش‌ها و اعتقادات ذینفعان (اعم از ذینفعان جامعه میهمان یعنی مهاجران و جامعه میزبان یعنی مردم محلی)،

2- مشارکت جامعه: مشارکت کلیه افراد جامعه اعم از مردم محلی و مهاجر در تمام فعالیت‌ها و کارهای اجرایی اعم از برنامه‌ریزی، اجرا، توسعه و بازخورد)،

3- مسئولیت‌پذیری: انجام کارها و برنامه‌ها به روشی شفاف، اطلاع‌رسانی منظم به ذینفعان در مورد فرآیندها و کارهای انجام گرفته یا در حال انجام و ایجاد مکانیزمی که ذینفعان بتوانند درخواست‌ها، شکایات، نظرات و پیشنهادات خود را ارائه کرده و اطلاعات مربوط به برنامه را نیز دریافت کنند.

4- پیروی از اصول اساسی: مبنا قرار گرفتن اصول اساسی هلال احمر ترکیه در کلیه فعالیت‌ها،

5- حمایت از سیاستگذاری: حمایت از تدوین، اجرا و توسعه سیاست‌های دولت در زمینه انسجام اجتماعی،

6- پشتیبانی از جامعه مدنی: حمایت از آن‌دسته از سازمان‌ها و نهادهای مدنی که در جهت حمایت از سیاست‌های دولتی فعالیت می‌کنند و کمک به ایجاد ظرفیت این نهادها و توسعه ظرفیت‌ها،

7- داوطلبانه بودن: در تمامی مراحل برای اجرای موثر فعالیت‌های داوطلبانه باید سیاست داوطلبانه تعیین شده توسط اداره هماهنگی داوطلبانه هلال احمر ترکیه رعایت شود.

اثرات منفی کرونا بر زندگی مهاجران افغان در اروپا «خبرگزاری شفقنا»

شفقنا افغانستان-افغانستان از جمله کشورهای است که شمار زیادی از شهروندانش به دلیل ناامنی، بیکاری و فراهم نبودن شرایط لازم زندگی، مهاجرت نامنظم را در پیش می‌گیرند.

به گزارش خبرگزاری شفقنا افغانستان به نقل از سلام‌وطندار، شهروندان برای دست‌یافتن به زندگی آرام از طریق مهاجرت نامنظم به کشورهای اروپایی می‌روند که متقبل دشواری‌های زیادی نیز می‌شوند. شهروندان کشور از خطرات مهاجرت نامنظم واقف نیستند و از جانب دیگر درخواست پناهندگی شمار آنان از سوی کشورهای مهاجرپذیر رد می‌شود.

مشکلات مهاجرت نامنظم تنها به زنده‌رسیدن در کشورهای اروپایی خلاصه نمی‌شود، بل پناهجوی افغانستانی با رد درخواست پناهجویی، مشخص‌نشدن درخواست پناهنده‌گی، گنگ‌بودن سرنوشت و خطر بازگشت دوباره به افغانستان روبه‌رو است.

شیوع ویروس کرونا در یک سال اخیر رنج پناهجویان را مضاعف کرده و تأثیرات منفی بر زندگی آنان در کشورهای اروپایی گذاشته است. بیشتر کشورهای اروپایی برای مهار و کنترل این ویروس محدودیت‌های زیادی را وضع کرده‌اند.

ساخت و تطبیق پالیسی‌های جدید کشورهای اروپایی یک چالش دیگر در برابر زندگی پناهجویان افغانستانی است. آنان با بیکاری، عدم دسترسی به خدمات صحتی و مشکلات روانی دست‌وپنجه نرم می‌کنند.

عبدالباسط انصاری، مشاور بخش رسانه‌های وزارت مهاجران و بازگشت‌کننده‌گان می‌گوید، با همه‌گیری ویروس کرونا و وضع محدودیت‌ها در کشورها، مهاجران افغانستانی نتوانستند همانند قبل به کارهای‌شان ادامه دهند.

به گفته او، وزارت مهاجران و بازگشت‌کننده‌گان در راستای حل مشکلات پناهجویان افغانستانی با مسئولان اداره‌های پناهجویان در اروپا گفت‌وگو کرده‌اند و تلاش دارند تا با تطبیق برنامه‌ها برای شماری از پناهجویان زمینه‌های کار در این کشور فراهم شود.

همه‌گیری ویروس کرونا تنها روی زنده‌گی پناهجویان افغانستانی در کشورهای اروپایی اثر نگذاشته، بل که آنانی که قرار بود به گونه نامنظم به کشورهای اروپایی مهاجرت کنند، نیز نتوانسته‌اند راه مهاجرت را در پیش گیرند.

افزایش مهاجرات شهروندان به بیرون از کشور سبب شده که دولت با همکاری شماری از نهادهای بین‌المللی نهادی را با نام مرکز معلومات مهاجرت یا «MRC» در کشور ایجاد کند. مسئولان این نهاد می‌گویند، برای کاهش و جلوگیری از مهاجرت‌های نامنظم برنامه‌های آگاهی‌دهی عامه را روی دست گرفته‌اند.

مسئولان وزارت مهاجران و بازگشت‌کننده‌گان می‌گویند، از آغاز سال ۲۰۲۱ میلادی، حدود ۳ صد و ۴۷ هزار تن به کشور برگشته‌اند. از این میان ۳۳۸ هزار تن از ایران و ۴۲۰۰ تن از سایر کشورها به افغانستان برگشت کرده‌اند.

آمارهای این وزارت نشان می‌دهد که از آغاز سال ۲۰۲۰ میلادی و هم‌زمان با شیوع ویروس کرونا، ۸۶۰ هزار مهاجر افغانستانی به کشور برگشته‌اند.

مسئولان وزارت مهاجران و بازگشت‌کننده‌گان می‌گویند، با همه‌گیری ویروس کرونا آمار بازگشت‌کننده‌گان به کشور نیز افزایش یافته است.

روزگار تلخ کودکان مهاجر در لبنان «خبرگزاری کارگر نیوز»

به گزارش ایلنا، «اِتل بونت» خبرنگار حوزه کارگری و حقوق بشر است که مشکلات مردم در مناطق خاورمیانه و شمال آفریقا را مورد بررسی قرار می‌دهد. او در آخرین گزارش خود، وضعیت کودکان کار لبنانی

را به رشته تحریر درآورده است. نویسنده گزارش اطلاعات خود را از مشاهدات میدانی به دست آورده است. ترجمه این گزارش مفصل را که در Equal Times منتشر شده، در ادامه می‌خوانید :

خیابان‌های پرپیچ و خم شهر قدیمی طرابلس (دومین شهر بزرگ لبنان) شاهد حضور کودکانی است که کیسه‌های پلاستیکی میوه یا خریدهای مشتریان را حمل می‌کنند. چنین تصویری، موضوعی آشنا برای ساکنان و عابران خیابان‌های شهر محسوب می‌شود. کودکانی در مغازه‌های میوه و سبزی‌فروشی اشتغال دارند که مسئولیت تمیز کردن قفسه‌ها را برعهده دارند. برخی از کودکان نیز در کافه‌ها شاغلند و باید برای «مناقیش» (یک صبحانه لبنانی) خمیر آماده کنند .

به طور قطع و یقین، نباید شاهد حضور کودکان در عرصه کار باشیم ولی کار کودک در همه جا به یک پدیده روتین تبدیل شده است. با وجود اینکه فعالان حقوق کودکان و سازمان‌هایی مثل صندوق حمایت از کودکان سازمان ملل متحد، برنامه جهانی غذا و کمیساریای عالی پناهندگان سازمان ملل در جهت مبارزه با پدیده کار کودک تلاش می‌کنند اما واضح و آشکار است که سیاست‌های حمایتی و مبارزه با کار کودک با شکست مواجه شده‌اند. کار کودک واقعی نگران‌کننده و انکارنشدنی است که باید مورد رسیدگی قرار بگیرد .

شهر بندری طرابلس لبنان، دومین شهر پرجمعیت این کشور به حساب می‌آید و بالغ بر ۲۵۰ هزار نفر جمعیت دارد. علیرغم اینکه دو خانواده ثروتمند «میقاتی» و «کرامی» و از راجل سیاسی سابق در این شهر ساکن هستند. ترابلس نه تنها از فقیرترین شهرهای لبنان به حساب می‌آید بلکه یکی از فقیرترین شهرهای منطقه جغرافیایی مدیترانه نیز قلمداد می‌شود. گروهی از مردم لبنان به همراه پناهندگانی از کشورهای

فلسطین، سوریه در این شهر زندگی می کنند و در بخش اقتصاد غیررسمی اشتغال دارند. دستفروشی، رایج ترین شیوه تامین معیشت در این منطقه است که ساعت کاری و دستمزد مشخص ندارد.

بنا بر اظهارات فعالان حقوق بشر، مشکلات معیشتی ناشی از فقر و پدیده کودکان کار در دو سال گذشته افزایش یافته است. چنین شرایطی به دلیل بحران اقتصادی و بی ثباتی سیاسی در این کشور آسیای است. حدود نیمی از جمعیت لبنان زیر خط فقر زندگی می کنند، نزدیک به ۶۰ درصد از مردم طرابلس زیر خط فقر قرار دارند که این میزان نسبت به میانگین کلی نرخ بیکاری کشور، ۱۰ درصد بیشتر است. همچنین نرخ بیکاری در شهر حدود ۸۰ درصد برآورد می شود.

فقر و برخوردار نبودن از حداقل ها باعث می شود تا کودکان از مسلم ترین حق خود یعنی آموزش محروم بمانند، خانواده ها به این نتیجه می رسند که تحصیل هیچ کمکی به بهبود معیشت و تغذیه آنها نخواهد کرد به همین دلیل با هدف آینده بهتر ترک تحصیل می کنند. بسیاری از کودکان در ۱۲ سالگی مدرسه را برای همیشه ترک می کنند تا برای تامین مخارج خانواده های خود وارد بازار کار شوند.

یکی از کودکان کار که از مهاجران مصری است درباره شرایط زندگی خود توضیح داد: ۱۴ سال دارم و از ۱۲ سالگی اشتغال را آغاز کردم. پدرم به دلیل بیماری قلبی، شغل خود را از دست داده و توانایی کار فیزیکی سنگین را ندارد. تنها منبع درآمد خانواده دستمزد من و برادرانم است؛ اجاره بها در شهر «عکار» گران است، به دلیل ارزان بودن اجاره بها در «باب التبان»، ما به این محله نقل مکان کرده ایم.

درآمد روزانه او، ۱۰ هزار پوند لبنانی است. اگرچه ساعات کاری آنها زیاد است و باید مورد توجه قرار گیرد اما نکته اساسی این است که با توجه به کاهش ارزش پول ملی لبنان، درآمد روزانه این کودک حدود یک پوند انگلیس در روز است. هنگام شیوع جهانی بیماری کرونا، او تصمیم می گیرد تا بار دیگر تحصیل را آغاز کند اما پایین بودن سرعت و گران بودن اینترنت، موانع بزرگ او در دستیابی به این هدف هستند.

در نزدیکی معادن زغال سنگ، مروان ۱۳ ساله به همراه دو نوجوان دیگر در یک مکانیکی مشغول به کار هستند و در هر هفته ۳۵ هزار پوند لبنانی دستمزد دریافت می کنند. مروان فرزند وسط خانواده است و ۸ خواهر و برادر دارد. خواهر و برادران کوچک او، زباله گرد هستند و در قبال یک کیلو آهن قراضه، ۵۵۰۰ پوند لبنانی دریافت می کنند. درآمد فرزندان خانواده پاسخگوی هزینه های آب، برق و گاز است. پدر خانواده، نقاش ساختمانی است اما شیوع کووید ۱۹ باعث شده است تا فرصت های کمتری در دسترس او قرار بگیرد.

سیاست مقامات طرابلس یکی از دلایل افزایش ترک تحصیل کودکان و افزایش پدیده کودکان کار محسوب می شود. براساس گزارش سازمان های مردم نهاد محلی، این شهر ۹۰ مدرسه ابتدایی دولتی و ۲۴ مدرسه غیرانتفاعی دارد که ۶۹ هزار کودک در آن تحصیل می کنند.

مشکلات بزرگ و آینده نامعلوم کودکان پناهنده

لبنان و سوريه مرز مشترک دارند و از نظر تاریخی گذشته‌ای مشترک دارند. هزاران مهاجر سوری به دلیل فرار از جنگ وارد خاک لبنان شدند. آن‌ها به عنوان پناهنده پذیرفته نشدند بلکه به عنوان یک مهمان پذیرفته شدند. حدود ۹۱۴ هزار نفر وارد خاک لبنان شدند، پس از گذشت یک دهه، شرایط اجتماعی-اقتصادی آنان با توجه به تغییر نگرش‌ها تغییر کرد و اوضاع وخیم شد.

دو کودک سنی سوری الاصل که در لبنان متولد شده‌اند در ارتباط با وضعیت اسفناک خود توضیح می‌دهند: هیچکدام از مقامات محلی و کمیساریای عالی پناهندگان سازمان ملل از آن‌ها حمایت نکرده‌اند، بنابراین آن‌ها برای زنده ماندن باید تمام تلاش خودشان را بکنند چون هیچ اوراق شناسایی در دست ندارند. در سال ۲۰۱۸، زمانی که بازگشت داوطلبانه سوری‌ها به سرزمین‌های خود آغاز شد؛ پدر یکی از آن‌ها به سرزمین مادری بازگشت. آن‌ها از حق تحصیل محروم هستند و توانایی خواندن و نوشتن ندارد. این دو کودک می‌توانند بشمارند و برای تامین معیشت خانواده‌هایشان زباله گردی می‌کنند.

اگرچه آمار و ارقام سازمان‌های بین‌المللی و سازمان‌های مردم نهاد محلی در سال‌های اخیر به‌روز نشده است اما آن‌ها باور دارند که پدیده کار کودک از نیمه دوم سال ۲۰۱۹ به دلیل بحران اقتصادی و افزایش خانواده‌های فقیر، روندی صعودی داشته است. کمیساریای عالی پناهندگان سازمان ملل در آخرین گزارش خود نسبت به وضعیت پناهندگان سوری هشداردهنده است. بر اساس آمار و ارقام منتشر شده در این گزارش، ۸۸ درصد از مهاجران زیر خط فقر قرار دارند. درآمد روزانه این گروه ناچیز است و روزانه کمتر از ۳ دلار دستمزد دریافت می‌کنند.

کارفرمایان لبنانی در دهه‌های گذشته کارگران سوری را در زمان برداشت محصولات کشاورزی خود استخدام می‌کردند. در دهه گذشته، کارگران فصلی سوری به همراه خانواده‌های خود به این کشور آسیایی پناه آوردند. در حال حاضر، حدود ۷۵ درصد از کودکان پناهنده سوری در بخش کشاورزی مشغول به کار هستند، یکی از دلایل این امر این است که محدودیت‌های قانونی برای جلوگیری از کار پناهندگان سوری وجود ندارد و بسیاری از کودکان کار سوری در وضعیت بدی به سر می‌برند.

هماهنگ‌کننده برنامه حمایت از کودکان یونیسف درباره وضعیت این کودکان معتقد است: اگر آن‌ها می‌خواهند از کار قانونی برخوردار شوند باید در کمیساریای عالی پناهندگان ثبت‌نام کنند یا یک اسپانسر محلی داشته باشند. یونیسف در هماهنگی با سازمان‌های غیردولتی محلی، آموزش غیررسمی را در اردوگاه‌های موقت پناهندگان به منظور مبارزه با بیسوادی در میان کودکان مهاجر ارائه کرده است.

براساس اظهارات هماهنگ‌کننده یونیسف، مقامات لبنانی گام‌هایی را برای ریشه‌کشی نیروی کار کودکان در سال‌های اخیر برداشته‌اند، این موضوع نیاز به اقدامات بیشتری دارد. دولت لبنان در سال ۲۰۱۹ سیاست باز خود را تصویب کرد. بر اساس این ماده قانونی، مدارس صرف نظر از داشتن یا نداشتن اوراق مهاجرت، تمامی کودکان پناهنده را ثبت‌نام کردند.

وزارت آموزش لبنان به عنوان یکی از متولیان این اقدام، ۲۴۰ مدرسه ابتدایی دولتی را دو شیفت کرد تا کودکان پناهنده سوری بتوانند در کلاس‌ها شرکت کنند. هماهنگ کننده یونیسیف اشاره می‌کند، هنوز موانع آموزشی مثل هزینه ایاب و ذهاب کودکان، هزینه‌های آموزشی و تبعیض‌های نژادی در مسیر تحصیل کودکان لبنانی و پناهنده سوری وجود دارد.

برخی از فعالان حقوق کودک معتقدند، این مسائل باید به صورت ریشه‌ای حل شود. باز کردن مدارس دولتی به منظور برخورداری تعداد کودکان بیشتر از حق تحصیل کارساز نخواهد بود. کودکان چاره‌ای جز کار ندارند درحالی‌که باید قادر باشند چند ساعت صرف یادگیری، خواندن و نوشتن کنند تا فرصت‌های بیشتری برای آن‌ها در آینده شود.

یک ابتکار دیگر که توسط وزارت کار راه‌اندازی شد، اصلاح قانون کار و افزایش حداقل سن کار برای ۱۵ سال است. حداقل سن یکی از موانع قانونی بر سر راه سازمان‌های بشردوستانه است که تلاش می‌کنند کار کودکان را ریشه‌کن کنند. حداقل سن کار در لبنان ۱۴ سال است، بسیاری از کودکان آموزش عمومی پایه خود را تمام نمی‌کنند به دلیل اینکه وارد سن قانونی کار می‌شوند.